

VÁZLATOK

VII. A nemzetközi szervezetek szerepe a világgazdaságban

Globalizáció → jelentkező problémák → nemzetgazdaságnak, regionális integrációknak nincs rá válaszuk → **nemzetközi szervezetek** alakulása

Nemzetközi szervezetek három csoportja:

1. a világméretűvé vált gazdaság szabályozására jöttek létre
2. a világ politikai stabilitását hivatottak szolgálni
3. segítő, humanitárius, környezetvédő szervezetek

A NEMZETKÖZI VALUTAALAP (IMF)
(*International Monetary Fund*)

→ az ENSZ szakosított szervezete

→ *központja*: **Washington**

→ *célja*: **a világ valutastabilitásának megőrzése**

→ *feladata*: nemzetgazdaságok gazdaságpolitikai felügyelete
tanácsadás

szakértői segítségnyújtás

rövid lejáratú hitelnyújtás

az az ország kaphat, ahol annyira felbomlott a pénzügyi egyensúly,
hogy az már veszélyezteti a nemzetközi gazdaságot

hitelnyújtás **feltételekkel**: szigorú takarékoság
közkiadások korlátozása
infláció visszaszorítása
bérek befagyasztása

következmény: kevés ország tudja teljesíteni ezeket a feltételeket
→ nincs megfelelő eredmény → **oktatás**,
egészségügy háttérbe szorul

VILÁGBANK (IBDR)
(*World Bank Group*)

Öt nemzetközi intézményből álló csoport

- Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD)
- Nemzetközi Pénzügyi Társaság (IFC)
- Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA)
- Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID)
- Nemzetközi Beruházás Biztosítási Ügynökség (MIGA)

→ *központja*: **Washington**

→ *célja*: a legelmaradottabb országok gazdasági növekedésének elősegítése
konzultációkkal és hitelezéssel

→ *feladata*: **hosszú lejáratú hitelnyújtás**

VILÁGKERESKEDELMI SZERVEZET (WTO) (World Trade Organization)

- nemzetközi kereskedelempolitikai együttműködés
- *központja:* **Genf**
- *feladata:* a tiszta piaci verseny a szabad kereskedelem megteremtése a piacra jutás megkönnyítése

G8

- a világ 7 gazdaságilag legfejlettebb országának (USA, Egyesült Királyság, Franciaország, Japán, Kanada, Németország, Olaszország) és Oroszországnak együttműködési fóruma.
- valójában nem egy nemzetközi szervezet

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS FEJLESZTÉSI SZERVEZET (OECD) (Organisation for Economic Co-operation and Development)

- a fejlett országok együttműködését szolgálja
- *központja:* **Párizs**
- *célja:* a gazdaság-, kereskedelem- és a fejlesztés összehangolása
életszínvonalának emelése
pénzügyi stabilitás fenntartása
nemzetközi kereskedelem kiterjesztése
- **Magyarország 1996 óta tagja**

KŐOLAJ-EXPORTÁLÓ ORSZÁGOK SZERVEZETE (OPEC) (Organization of the Petroleum Exporting Countries)

- 1960-ban hozta létre: Irak, Irán, Kuvait, Szaúd-Arábia, Venezuela
- tagjai a legjelentősebb kőolaj-exportáló országok
- a termelés és a kivitel visszafogásával hatást tudnak gyakorolni a világ kőolajpiacára
- 1973-as olajárnövelés (olajárrobbanás) eredménye a világgazdasági válság elhúzódása volt

AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE (ENSZ)

- a világ országait egybefogó szervezet → alakult: 1945
- **Magyarország tagja: 1955 óta**
- politikai tevékenységet folytat, de hatást gyakorol a gazdasági, a szociális, a kulturális együttműködésekre is.
- *székhelye:* **New York**
- határozatai nem kötelezőek, de nagy hatással bírnak

szervei:

Bizottsági Tanács az ENSZ döntéshozó szerve

- a békés és biztonságot veszélyeztető helyzetben hoz döntést → fegyveres erőket is bevethet

UNICEF az ENSZ gyermekvédelmi szervezete
(*United Nations International Children's Emergency Fund*)

→ feladata az emberhez nem méltó körülmények között élő gyermekek megsegítése

FAO az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Szervezete
(*Food and Agriculture Organization of the United Nations*)

→ feladata a mezőgazdaság fejlesztése, a táplálkozás és élelmiszerbiztonság javítása

→ célja: legyen minden embernek az aktív és egészséges élethez szükséges élelme

→ központja: **Róma**

WHO az ENSZ Egészségügyi Világszervezete)
(*World Health Organisation*)

→ feladata világméretű iránymutatás az egészségügy területén

→ központja: **Genf**

UNESCO az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete
(*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*)

→ célja: a nemzetközi béke és biztonság fenntartása, a tudományos, kulturális kapcsolatok fejlesztése

→ központja: **Párizs**

AZ ÉSZAK-ATLANTI SZERZŐDÉS SZERVEZETE (NATO)
(*North Atlantic Treaty Organisation*)

→ alapítva 1949: Washington

→ székhelye: **Brüsszel**

→ célja: a tagországok megvédése minden külső fenyegetéstől, a világbéke megteremtése

→ **Magyarország 1999 óta tagja**

A VÖRÖSKERESZT (ICRC)
(*International Committee of the Red Cross*)

ICRC

→ alakult 1863: Genf

→ székhelye: **Genf**

→ célja: (eredetileg) a sebesült katonák jogainak védelme, egészségügyi ellátásának biztosítása

(ma) a háborúk vagy természeti katasztrófák áldozatainak megsegítése

TERMÉSZETVÉDELMI VILÁGALAP (WWF)
(*World Wide Fund for Nature*)

- a természetvédelemmel foglalkozó világszervezet
- *célja*: a biológiai sokféleség megőrzése
a környezetszennyezés csökkentése
a természeti erőforrások hosszú távon fenntartható használatának elősegítése

EGYÉB NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

Máltai Szeretetszolgálat

- a hajléktalanok, a menekültek gondozásával foglalkozik

Amnesty International

- az emberi jogok védelméért száll síkra

Greenpeace

- a környezet megóvásáért küzd

